

Onderwerp Actualisatie Verordening en Uitvoeringsbesluit Wmo gemeente Haarlem 2020	
Nummer	2020/1053889
Portefeuillehouder	Meijs, M.-Th.
Programma/beleidsveld	2.1 Voorzieningen volwassenen
Afdeling	MO
Auteur	Tijl, J.M.
Telefoonnummer	023-5114473
Email	mtijl@haarlem.nl
Kernboodschap	Met dit Raadsstuk wordt een beperkt aantal wijzigingen van de <i>Verordening Maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem 2020</i> voorgesteld. Aanleiding voor deze wijzigingen zijn de kostenbeheersingsmaatregelen van de Wmo waarmee de raad, met de vaststelling van de gewijzigde Programmabegroting 2021- 2025, op 6 november jl. heeft ingestemd. Om deze maatregelen te kunnen uitvoeren is aanpassing van de verordening en het <i>Uitvoeringsbesluit Algemene en maatwerkvoorzieningen Wmo 2020</i> noodzakelijk. Ook voert het college om andere redenen een aantal wijzigingen door in de verordening en in het uitvoeringsbesluit. Aanleidingen daarvoor zijn: 1) de wens om als gemeente kostenbewust en levensloopbestendig wonen te stimuleren en daarom in specifieke situaties verhuizing te ondersteunen in plaats van het verstrekken van een woonvoorziening, 2) de noodzaak van een technische correctie op het huidige uitvoeringsbesluit (actuele Pgb-tarieven voor BW) en 3) het verbeteren van de rechtmatigheid bij inzet van een Pgb (beperken van de maanduitbetaling van een Pgb). Met deze wijzigingen van de verordening en het uitvoeringsbesluit beschikt de gemeente Haarlem voor de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning in 2021 over een actueel en adequaat juridisch instrumentarium.
Behandelveorstel voor commissie	De commissie Samenleving wordt verzocht advies te geven aan de raad over het voorstel van het college in paragraaf 2 en over de wijze van agendering van het raadsstuk in de raadsvergadering.

Relevante eerdere besluiten	• Actualisatie Verordening, Uitvoeringsregels en Uitvoeringsbesluit Wmo gemeente Haarlem 2020 (2020/76491) en bijlagen • Voortgangsrapportage 2020 (2020/581102) en bijlagen • Informatienota 'Ontwikkelingen en maatregelen kostenbeheersing Jeugd en Wmo 2021' (2020/851367) en bijlagen • Programmabegroting 2021 – 2025 (2020/1053889)
Besluit College d.d. 15 december 2020	Het college stelt het voorstel aan de raad vast. Het college besluit voorts, onder voorbehoud van het besluit door de raad: <i>de Eerste wijziging Uitvoeringsbesluit Algemene en maatwerkvoorzieningen Wet maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem 2020</i> vast te stellen. de secretaris, de burgemeester,
Besluit Raad d.d. (wordt ingevuld door de griffie)	De raad der gemeente Haarlem, Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders, Besluit vast te stellen: <i>de Eerste wijziging op de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem 2020.</i> de griffier, de voorzitter,

1. Inleiding

Met dit Raadsstuk wordt een beperkt aantal wijzigingen van de *Verordening Maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem 2020* voorgesteld.

Aanleiding voor deze wijzigingen zijn de kostenbeheersingsmaatregelen van de Wmo waarmee de raad, met de vaststelling van de gewijzigde Programmabegroting 2021- 2025, op 6 november jl. heeft ingestemd. Om deze maatregelen te kunnen uitvoeren is aanpassing van de verordening en het *Uitvoeringsbesluit Algemene en maatwerkvoorzieningen Wmo 2020* noodzakelijk.

Ook voert het college om andere redenen een aantal wijzigingen door in de verordening en in het uitvoeringsbesluit. Aanleidingen daarvoor zijn:

- 1) de wens om als gemeente kostenbewust en levensloopbestendig wonen te stimuleren en daarom in specifieke situaties verhuizing te ondersteunen in plaats van het verstrekken van een woonvoorziening,
- 2) de noodzaak van een technische correctie op het huidige uitvoeringsbesluit (actuele Pgb-tarieven voor BW) en
- 3) het verbeteren van de rechtmatigheid bij inzet van een Pgb (beperken van de maanduitbetaling van een Pgb).

Met deze wijzigingen van de verordening en het uitvoeringsbesluit beschikt de gemeente Haarlem voor de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning in 2021 over een actueel en adequaat juridisch instrumentarium.

2. Voorstel aan de raad

Het college stelt de raad voor vast te stellen:

de Eerste wijziging op de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem 2020.

3. Beoogd resultaat

Het beoogd resultaat van de wijziging van de verordening is een actueel en adequaat juridisch instrumentarium zodat de maatregelen in 2021 rechtmatig kunnen worden uitgevoerd.

4. Argumenten

1. *Consequenties van de maatregelen versobering Wmo voor de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem 2020*

In de Informatienota 'Ontwikkelingen en maatregelen kostenbeheersing Jeugd en Wmo 2021' ([2020/851367](#)) zijn de maatregelen voor 2021 beschreven die zijn gericht op kostenbeheersing van

de Wmo. Deze maatregelen zijn besproken in de vergadering van de commissie Samenleving dd. 29 oktober 2020. Met het vaststellen van de Programmabegroting 2021 – 2025 (2020/1053889) op 6 november 2020 heeft de raad ingestemd met deze maatregelen.

Voor een rechtmatige uitvoering van een deel van deze maatregelen moeten een aantal artikelen in de Verordening worden aangepast.

De voorgestelde wijzigingen van de Verordening hebben betrekking op:

a. Beperking van woningaanpassingen in algemene ruimten

In de praktijk ontstaat regelmatig discussie met corporaties, verenigingen van eigenaren en bewoners van complexen over het realiseren van grote en ingrijpende woningaanpassingen in algemene ruimten en over de verantwoordelijkheid voor onderhoud en reparatie daarvan. Daarnaast beperkt het aanpassen van de ruimten vaak het gebruiksgemak van de andere inwoners (traplift of stalling van scootmobiel in algemene ruimten). Bij voorkeur worden daarom grote aanpassingen in algemene ruimten voorkomen.

Om meer duidelijkheid te bieden en kaders te stellen wordt in de verordening nu geregeld dat woonvoorzieningen in gemeenschappelijke ruimten in principe niet worden toegekend, met uitzondering van een aantal, relatief kleine, aanpassingen die de functionaliteit van de ruimte intact laten.

b. Verhoging ritbijdrage RegioRijder

De kosten voor een rit met de Regiorijder bestaan uit een opstaptarief van € 0,98 en een tarief van € 0,16 per kilometer. Deze tarieven zijn gebaseerd op het tarief van het regulier Openbaar Vervoer. Het is geen verplichting voor gemeenten om deze koppeling met het OV-tarief te maken. De Regiorijder biedt meer dan het regulier openbaar vervoer, want er is sprake van deur-tot-deurvervoer. Een iets hoger tarief dan het regulier OV-tarief is daarom reëel. We stellen voor dit te doen middels een verhoging van het starttarief openbaar busvervoer met € 0,25 per rit waarmee het starttarief voor 2021 € 1,24 wordt. Het kilometertarief blijft gelijk aan het kilometertarief dat in het openbaar busvervoer verschuldigd is.

c. Eigen bijdragen voor specifieke voorzieningen

De Wmo bepaalt dat gemeenten een eigen bijdrage op mogen leggen voor algemene en maatwerkvoorzieningen met uitzondering van rolstoelen en hulpmiddelen voor kinderen. Middels de verordening wordt op dit moment een aantal maatwerkvoorzieningen uitgesloten van de eigen bijdrage. Voorgesteld wordt om een aantal daarvan niet langer uit te sluiten van de eigen bijdrage, te weten:

- het bezoekbaar maken van een woning;
- vervangingen van eerder verstrekte woonvoorzieningen tot een bedrag van € 1.000,

- vervangingen van douche/föhntoiletbrillen en sanibroyeurs en
- sportvoorzieningen.

Als casemanagers de indruk hebben dat in een specifieke situatie de eigen bijdrage leidt tot zorgmijdend gedrag, dan hebben zij de mogelijkheid om de eigen bijdrage kwijt te schelden.

d. Afschaffen Hulp bij het huishouden voor mantelzorgers tegen gereduceerd tarief

Gemeenten zijn op grond van de Wmo verantwoordelijk voor het ondersteunen van mantelzorgers. Zij zijn daarbij vrij in de wijze waarop zij dat doen. In Haarlem zijn verschillende voorzieningen getroffen, gericht op mantelzorgondersteuning. Naast onder meer kortdurend verblijf, dagopvang en lotgenotencontact, is dat de regeling Huishoudelijke Hulp voor mantelzorgers. In het kader van de kostenbeheersing van de Wmo is besloten om deze laatste regeling af te schaffen. De passage waarin deze mogelijkheid wordt genoemd, wordt uit de verordening verwijderd.

2. *Aanvullend op de kostenbeheersingsmaatregelen: verhuizen stimuleren in plaats van aanpassen van woning*

e. Bij het overwegen van een woonvoorziening het primaat van verhuizen verleggen van € 10.000 naar € 7.500 (nieuwe maatregel)

In de verordening is geregeld dat vanaf bepaalde kosten voor een woningaanpassing de voorkeur wordt gegeven aan een verhuizing boven de woningaanpassing. Als de huidige woning niet aangepast kan worden tegen acceptabele kosten (momenteel € 10.000,-) en er zijn geen belangrijke redenen aanwezig waarom niet verhuisd kan worden, dan wordt de maatwerkvoorziening verhuiskostenregeling toegekend en wordt er niet overgegaan tot het verstrekken van een woningaanpassing. Verlaging van het primaat (middels verlaging van de 'drempelkosten') leidt ertoe dat in meer situaties wordt onderzocht of de inwoner kan worden aangesproken op zijn eigen verantwoordelijkheid voor het realiseren van een woningaanpassing of dat een verhuizing mogelijk is. Het gesprek over verhuizen wordt eerder gevoerd. Deze maatregel ligt daarmee in lijn met onder meer het initiatiefvoorstel van de PvdA (*Ver)bouw aan een levensloopbestendig en vergrijzingsproof Haarlem* [\(2020/998231\)](#) dat in de raadsvergadering van 22 oktober jl. is besproken.

De voorliggende *Eerste wijziging op de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem 2020* voorziet in de aanpassingen van de verordening die voor de uitvoering van deze maatregelen nodig zijn.

3. *Consequenties van de kostenbeheersingsmaatregelen Wmo voor het Uitvoeringsbesluit Algemene en maatwerkvoorzieningen Wet maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem 2020*

f. *Verlaging verhuiskostenregeling*

Als inwoners door beperkingen moeten verhuizen kunnen zij in aanmerking komen voor een verhuiskostenvergoeding op grond van de Wmo. Het moet daarbij gaan om een verhuizing die niet voorzienbaar was en die niet aangemerkt kan worden als een verhuizing in het kader van de traditionele wooncarrière. De hoogte van de verhuiskostenvergoeding bedraagt momenteel € 3.500,-. De verhuiskostenvergoeding is een bijdrage in de kosten en hoeft niet de daadwerkelijke kosten te dekken. We sluiten aan bij de NIBUD-prijsengids voor stoffering van een woning en passen de vergoeding aan naar € 2.500,-.

De door het college vastgestelde wijziging van het uitvoeringsbesluit voorziet in de aanpassing die nodig is voor de uitvoering van deze maatregel.

4. *Technische correcties en verbeteren rechtmatigheid*

Naast bovengenoemde wijziging van het uitvoeringsbesluit, die voortvloeit uit de kostenbeheersingsmaatregelen, besluit het college ook tot de volgende aanpassingen van het uitvoeringsbesluit:

g. *Vervangen van de oude tarieven-tabel voor de arrangementen beschut en beschermd wonen*

Per abuis is in het *Uitvoeringsbesluit Algemene en maatwerkvoorzieningen Wet maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem 2020* een oude tarieventabel opgenomen. In de uitvoering is in 2020 wél met de juiste, nieuwe tarieven gewerkt. We corrigeren dit door nu de juiste tarieventabel op te nemen.

h. *Vervallen overgangstarieven beschermd wonen*

Het overgangsrecht beschermd wonen vervalt per 1 januari 2021. Daarom zijn de betreffende tarieven niet meer opgenomen in het uitvoeringsbesluit.

i. *Vervallen artikel dat hoogte van Pgb voor trapliften regelt*

Per abuis is in het *Uitvoeringsbesluit Algemene en maatwerkvoorzieningen Wet maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem 2020* een artikel opgenomen dat de hoogte van een Pgb voor trapliften bepaalt. De hoogte van een Pgb voor een traplift wordt, net als voor andere hulpmiddelen en woningaanpassingen, bepaald in de Verordening artikel 7.3 lid 1 en 2.

j. Beperking van de mogelijkheid om Pgb-ondersteuning middels een maandbetaling te laten declareren

In de praktijk van de Wmo-ondersteuning is het gangbaar dat niet altijd alle beschikte uren ook daadwerkelijk worden geleverd: de uitnutting van een beschikking voor hulp bij het huishouden of ambulante begeleiding is zelden 100%. En het is dan niet wenselijk om de ondersteuning die niet is geleverd, wel te financieren.

In het geval van zorg in natura (geleverd door een gecontracteerde zorgaanbieder) wordt uitsluitend vergoed wat daadwerkelijk aan ondersteuning (in uren of dagdelen) is geboden. In het geval van Pgb-ondersteuning bestaat – naast een uurvergoeding - de mogelijkheid van een maandvergoeding, waarbij alle beschikte uren of dagdelen (100%) worden vergoed. De maandvergoeding is een vast bedrag per maand in plaats van een declaratie op basis van geleverde uren. In het geval van een maandvergoeding wordt, omdat de uitnutting zelden 100% is, daardoor vaak ook een deel niet-geleverde ondersteuning betaald.

Dit is niet wenselijk en daarom beperken we de wijze van Pgb-vergoeding tot vergoeding van de daadwerkelijk geleverde ondersteuning: de uurvergoeding. Op basis van een uurtarief kan dan uitsluitend de daadwerkelijk geleverde ondersteuning worden uitbetaald.

We maken een uitzondering voor beschermd wonen in een 24-uursvoorziening. Dit omdat een cliënt in een 24-uursvoorziening een groot deel van de dag verblijft en ondersteuning ontvangt (vrijwel altijd 100% uitnutting) en het voor aanbieders tot een onevenredige administratieve last zou leiden als hier uitsluitend op basis van uren/dagdelen zou kunnen worden gedeclareerd.

k. Stimuleren verantwoord gebruik van de mogelijkheid om een bed in de nachtopvang te reserveren

Bij de nachtopvang kan een cliënt een bed voor een hele week reserveren. In de praktijk komt het vervolgens regelmatig voor dat diegene niet altijd gebruik maakt van dat bed. Het bed kan dan door anderen worden gebruikt, maar is bij terugkeer weer beschikbaar voor degene die heeft gereserveerd. Vanwege die beschikbaarheid is de werkwijze bij een weekreservering dat voor de hele week een eigen bijdrage is verschuldigd. In de praktijk ontstaat bij niet-gebruik echter soms discussie over het wel of niet moeten betalen van de eigen bijdrage.

Wij willen het verantwoord gebruik van de reserveringsmogelijkheid stimuleren en discussie voorkomen door eenduidig vast te leggen dat in het geval van weekreservering ook een betalingsverplichting voor de hele week geldt. We nemen deze betalingsverplichting daarom expliciet op in het gewijzigde Uitvoeringsbesluit 2020.

5. Risico's en kanttekeningen

De Verordening is de basis voor de gemeentelijke uitvoering van de Wmo. Het is van belang dat de Verordening voor 2021 tijdig wordt vastgesteld zodat de maatregelen gericht op de kostenbeheersing van de Wmo rechtmatig kunnen worden uitgevoerd.

6. Uitvoering

Communicatie:

- Na vaststelling door de gemeenteraad wordt de Verordening bekend gemaakt in het elektronisch gemeenteblad op overheid.nl via officielebekendmakingen.nl en gedeeld via de gemeentelijke website. De verordening wordt opgenomen in het lokale regelingenbestand van de gemeente op overheid.nl. Ditzelfde geldt voor het Uitvoeringsbesluit.
- De werkinstructies worden aangepast en de Wmo-medewerkers worden hierover geïnformeerd.

7. Bijlagen

1. Overzicht van de wijzigingen in de Verordening en het Uitvoeringsbesluit
2. Eerste wijziging Uitvoeringsbesluit Algemene en maatwerkvoorzieningen Wet maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem 2020
3. Eerste wijziging Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Haarlem 2020